

Nextová studie k projektu permakulturního centra

Skalka u Doks

Obsah:

- 1+ távající stav
- 2+ ědání projektu
- 3+ ředstavení návrhu
- 4+ opis jednotlivých prvků
 - 4.1 ůdova s jezírkem a zeleninovou zahradou
 - 4.2 bilné políčko, kořenová čistírna, divočina
 - 4.3 rostor pod elektrickým vedením
 - 4.4 ipovo–bukový remizek
 - 4.5 ltán, loučka, ohniště
 - 4.6 rostor kolem jímek
 - 4.7 edlý les
 - 4.8 řivé ploty
- 5+ ostup při realizaci
 - 5.1 řební stavební úpravy
 - 5.2 adové úpravy
- 6+ ávěř

7+ řílohy

- a+ lán z katastru nemovitostí
- b+ lán stávající stav
- c+ lán návrhu permakulturního centra
- d+ etail labyrintu 1
- e+ etail labyrintu 2
- f+ etail rybníčku pro zlaté rybky
- g+ etail růžového kopečku
- h+ etail sochařského paloučku
- i+ etail pergola s kamenem
- j+ etail valu u altánu
- k+ ůdorys budovy přízemí a patro
- l+ ávrh brány a branky ke vstupu na pozemek
- m+ sazovací plán
- n+ eznam navržených dřevin

1+ Stávající stav

Zadavatelé si přejí řešit jeden větší pozemek, složený ze 3 menších částí, které leží na okraji obce Skalka u Doks, okres Česká Lípa. Jedná se o pozemky parc. č. 62/1, 62/9 a 62/10, o celkové výměře 12.134 m².

Dříve pozemky vlastnilo Zemědělské družstvo Štědrá a využívalo je k chovu prasat. Na pozemku se nachází zbytky betonových základů budovy určené k chovu prasat, bouda pro prasnici, betonová odpadní jímka poblíž budovy a dvě kruhové odpadní jímky napojené na silážní plata umístěná mimo řešené pozemky. Nově byl zbudován malý altán a u něj val, osázený okrasnou vegetací. Další val je vytvořen v horní části západní hranice pozemku.

Na západní hranici pozemku je funkční trafostanice a elektrické vedení směrem k jihovýchodnímu rohu pozemku. Přes pozemek vede vodovodní potrubí.

Z vegetace je na pozemku vysazen živý plot podél severní, jižní a části západní hranice. Podrobněji je stav zakreslen na plánu v příloze.

Foto č. 1: Pohled ze západu na bránu

Foto č. 2: Pohled ze západu na altán a remízek

Foto č. 3: Pohled z východu na jímky

Foto č. 4: Pohled z východu na altán

Foto č. 5: Pohled z východu na jižní živý plot a prostor pod elektrickým vedením

2+

2. Zadání projektu

Přáním zadavatelů je vytvoření výukového permakulturního centra, přístupného veřejnosti, s ukázkami permakulturních prvků, budovou k pořádání seminářů a setkávání s lidmi.

Centrum by mělo mít tyto prvky:

- budova, výukové centrum 280 m² vnější půdorys, přízemí a patro, dřevěná sendvičová konstrukce, kompostovací toalety, využití dešťové vody, propojení haly s altánem, požadavky na prostor v jednotlivých místnostech (hala 100 m², spací místnost 100 m², toalety a sprchy 20 m², kuchyně 50 m², sklad 20 m², 2 pracovny celkem 50 m², zázemí pro správce 50 m²),
- místo/a ke stanování – lze i více, rozptýlený stín, ne na přímém slunci,
- živé ploty ze všech stran,
- koupací jezero min. 100 m², flow formy max. 5m délka, max. 5m šířka,
- záhon pro pěstování zeleniny, aby byla zeleninou zásobována kuchyně, nenáročné druhy,
- políčko pro bezorebné pěstování obilí,
- labyrint podobný labyrintu v Chartres, max. 15 m v průměru,
- přírodní biotop, bažinu, divočinu,
- cestičky spojující jednotlivé prvky, přístupové cesty,
- místo pro indické běžce, aby bylo možné v případě potřeby přivést 5 – 6 ks, nesmí rušit výuku,
- kotec pro 2 větší psy u hlavní budovy, kde by mohli být většinu času,
- jedlý les, tvrdý sad, co nejpestřejší, odolné, chutné odrůdy,
- altán s taneční loukou a ohništěm poblíž,
- sklep nebo sklepy 20 m², prakticky umístěné,
- venkovní sprchy a pilinové toalety,
- tekoucí vodu, využití dešťové vody,
- kořenovou čistírnu odpadních vod dimenzovanou na 30 osob,
- skleník pokud ano, tak napojený na budovu,
- studnu nebo vrt,
- využití místa pod elektrickým vedením.

Zadavatelé si přejí zachovat co nejvíce stávajících stromů, kácet jen v případě nutnosti.

3+

3. Představení návrhu

Ráda bych Vám představila můj návrh permakulturního centra. Vycházela jsem z Vašich přání, ze situace na pozemku, orientace ke světovým stranám, respektovala jsem zóny Sv. Jiří, ochranná pásma kolem vodovodního potrubí a elektrického vedení atd. Snažila jsem se navrhnout praktická a elegantní řešení zadaných prvků. Mým cílem bylo navrhnout prvky tak, aby splňovaly svůj účel, aby byly společně propojeny v harmonický celek a aby bylo ve všech místech co nejpříjemněji.

Prostor pozemku jsem rozdělila na 8 částí, které jsou navzájem propojeny a které popisují podrobněji v následující kapitole.

4+

4. Popis jednotlivých prvků

4+1

Budova s jezírkem a zeleninovou zahradou

V této části pozemku jsou tyto prvky:

- hlavní budova s terasou, skleníkem a pergolou
- přístupová cesta, parkovací stání
- koupací jezírko s valem
- zeleninový záhon

- bylinková spirála s flowformami
- popínavé rostliny
- sklep
- studna/vrt
- výběh pro psy
- dřevník a stromy na kopcování
- kompost

hlavní budova s terasou, skleníkem a pergolou

Jako nejdůležitější považuji umístění hlavní budovy. Navrhla jsem ji v severozápadním rohu pozemku, orientovanou delší stranou na východ. Na této straně bych navrhovala co nejvíce oken. Budova bude mít „krytá záda“ stávajícím valem na západě. Hlavní vchod je navržen z východu do prostoru šatny a schodiště, po pravé straně technická místnost. Zásobovací vchod je umístěn ze severu, přímo do skladu u kuchyně, poblíž sklepa, krytý stříškou. Autem lze zajet přímo ke vchodu, což zásobování výrazně usnadní. Vedle zásobovacího vchodu je pod stříškou navržen malý stánek k prodeji produktů centra.

Z prostoru šatny je přístup do patra po schodišti a do dalších částí budovy – rovně do kuchyně a vlevo chodbou kolem jídelny vlevo a toalet vpravo až do haly v zadní části budovy. Jídelna je navržena naproti kuchyni pro usnadnění výdeje jídla a zároveň je umístěna u prosklené východní části budovy s výhledem na jezírko a spirálu s flowformami. Z jídelny je průchod přes malý skleník na terasu. Terasa je dostatečně velká k tomu, aby se na ni pohodlně vešla skupinka kurzantů v období, kdy počasí láká ven.

Hala je umístěna v zadní části budovy, s velkými okny na východ. Navrhuji také velké francouzské dveře na terasu, která je v této části kryta pergolou.

Toalety a sprchy jsou navrženy v přízemí a také v patře nad sebou. Je počítáno se separačními nebo kompostovacími toaletami. Kompost je umístěn hned za budovou. Takto by byla odpadní voda pouze šedá, což by výrazně pozitivně ovlivnilo provoz kořenové čistírny v zimě.

V patře jsou dále navrženy prostory pro správce, kanceláře a spací místnost, která by mohla mít okna jak na východ, tak na jih.

Dovolila jsem si také navrhnout zvláštní prvek pro efekt s tekoucí vodou – velký soliterní kámen umístěný na okraji jezírka, na který bude při dešti stékat voda ze střechy, vedená svislým okapem, napojeným na dřevěný horizontální okap ukrytý na pergole. Tímto bude také zajištěno doplňování vody do jezírka. Pro představu připojuji nákres v příloze.

přístupová cesta, parkovací stání

K budově vede zpevněná přístupová cesta od brány v požadované šířce 5 m, zakončená parkovacím stáním pro 2 osobní automobily. V prostoru je dostatek místa pro zajiždění i couvání nejen osobního, ale i menšího nákladního auta. V případě většího nákladního auta je potřeba, aby auto nacouvalo od brány.

koupací jezírko s valem

Navrhla jsem koupací jezírko o rozloze více než 100 m², které je umístěno podél terasy. Větší část vodní plochy bude tvořit čistící vegetace, ale i tak zbude dostatek prostoru pro koupání. Navrhuji realizovat jezírko s polyolefinovou folií z důvodu blízkosti budovy. U jílového jezírka by hrozilo podmáčení základů budovy. Tvar je navržen s ohledem na ekonomickou stránku pořízení jezírka. V této části je potřeba odstranit betonový základ bývalé budovy. Část zeminy z výkopu navrhuji použít pro vytvoření valu na východní části jezírka. Tento val by zajistil větší pocit soukromí v kombinaci s kvetoucími dřevinami do výšky 3 m. Dřeviny by také odstínily prostor v jedlém lese pro stanování.

zeleninový záhon

Záhon je umístěn co nejbližší průchodu z kuchyně a zároveň tak, aby rostliny měly dostatek světla po celý den. Záhon je velký přibližně 50 m², podél východního okraje je políčko pro 3 indiánské sestry (dýně, kukuřice a fazole), uprostřed je menší část pro ukázkou vyvýšeného záhonu a větší část, která by mohla být jedlým trávníkem a v případě, že byste se rozhodli zeleninový záhon zvětšit, byl by na to využit tento prostor. U vchodu do záhonu je místo pro samovýsevné rostliny, bylinky a letničky (měsíček, heřmánek, afrikány atd.). Z druhů navrhuji ty nejméně náročné jako jsou dýně, cukety, patizony a třeba rajčata, okurky a papriky. Pokud budete chtít vyzkoušet a ukázat o něco pracnější polykulturu, navrhuji vysít mrkev, celer, petržel, ředkev, ředkvičku, řepu, saláty, kadeřávek, špenát, mangold, hrášek a třeba i zelí a kedlubny.

Doporučuji zeleninu zkombinovat s afrikány, měsíčky, lichořeřišnicí, majoránkou, tymiánem, saturejkou ad. V záhonu by se mohl najít také prostor pro libeček a křen a rostliny na opoře např. ačokču, fazole. Do záhonu jsem nenavrhovala topinambury z důvodu jejich invazivnosti. Prostor jsem jim našla ve výběhu kachen.

bylinková spirála s flowformami

Bylinkovou spirálu jsem ozvláštnila tekoucí vodou ve flowformách. Formy by byly vyskládány za sebou na valu s přechodem na spirálu. Voda by se čerpala solárním čerpadlem z jezírka do forem, kudy by protekla a vytekla do vany v úpatí spirály, osázené vodními rostlinami. Odtud by mohl být realizován systém příkopů v zeleninovém záhonu, kudy by voda přetékala z vany a zavlažovala políčko. Další možnost je uzavřený okruh – vana – formy – vana, doplňování vody z jezírka. Čerpadlo lze instalovat s nebo bez akumulární baterie. V případě použití baterie by voda tekla, i kdyby na panel nesvítilo slunce.

Myslím, že tento prvek poskytne úžasný zážitek – vůně bylin, pohled na tekoucí vodu, zvukové efekty pohyblivé se vody...

popínavé rostliny

Nad terasou u haly je navržena pergola pro minikiwi a z východu pro popínavou růži s velkými květy v romantické růžové. Pergola s rostlinami poskytne příjemný stín od jižního slunce.

Další popínavé rostliny jsem navrhla u jižní strany budovy – klanoprašku čínskou a dvě odrůdy révy vinné.

sklep

Jeden sklep o velikosti 20 m² je navržen u zásobovacího vchodu, druhý poblíž jímeč.

studna vrt

Z ekonomických důvodů navrhuji vrt s čerpadlem místo kopané studny. Vrt jsem umístila za budovu poblíž východu z kuchyně.

výběh pro psy

Prostor pro psy o velikosti téměř 100 m² jsem navrhla s výhledem na bránu a přístupovou cestu. V oploceném prostoru je umístěna bouda. Voda ze střechy by mohla být, pro případ potřeby, jímána do menšího sudu. Navrhuji v oplocené části vytvořit také malý prostor s pískem nebo šterkem, kam psi raději vykonají svou potřebu a usnadní to udržování výběhu v čistotě.

dřevník a stromy na kopicování

Dřevo pro vytápění budovy je uskladněno po levé straně u zadního východu z budovy. Předpokládám, že na topení bude použito dřevo stromů z remízku, které budou postupně odumírat. Naproti dřevníku jsou vysazeny 4 stromy ke kopicování. Dřevo se může skládat rovnou do dřevníku. Další stromy ke kopicování jsou navrženy u ohniště. Navrhuji různé druhy stromů nejen pro ukázkou kurzantům.

kompost

Kompost je umístěn za budovou vedle zadního vchodu zejména z praktických důvodů obsluhy separačních nebo kompostovacích toalet.

4.2 Obilné políčko, kořenová čistírna, dívočina

Tato část se nachází mezi budovou a prostorem s elektrickým vedením. Podél hranice končí val a začíná porost stávající vegetace, která časem vytvoří pěknou houštinu. Další ostrůvek houští se tvoří před jabloní pod vedením. Roste v něm z dlouhověkových stromů třešeň, borovice a lípa. Lampu pod třešní jsem využila jako oporu pro přísavník pětistý, který bude šplhat do koruny stromu a na podzim se bude barvit do krásné červené barvy. Ostrůvek jsem zakončila mohutným dubem.

V této části pozemku jsou tyto prvky:

- kořenová čistírna
- dočišťovací jezírko
- rybníček pro obojživelníky
- vlhký remízek z lesních dřevin
- březový hájek
- vrbičky, lavičky
- obilné políčko
- domek na nářadí
- jahodový kopeček

kořenová čistírna

Šedá voda z domu je samospádem svedena do kořenové čistírny. Čistírna je dimenzována na 30 ekvivalentních obyvatel, ale v případě, že do ní poteče jen šedá voda, počet EO se zvýší a navíc nebude problém s čištěním v zimním období.

dočišťovací jezírko

Dočišťovací jezírko bude sloužit k případnému dočištění vody z kořenové čistírny než odeče do rybníčku pro obojživelníky. Jezírko navrhují vytvořit přírodní, jílové. V okolí jsou navrženy stromy milující vlhko. Ze zeminy z výkopu jsou navrženy malé valy kolem vlhkého remízku, aby udržely vodu v požadované části a vytvořily tak „divočinku“.

rybníček pro obojživelníky

Rybníček je navržen ze stávající odpadní jímky pod bývalou budovou k chovu prasat. Byl by z jedné části vyplněn kameny a dřevem pro lepší přístup zvířat. Přepad by byl vyřešen do remízku.

vlhký remízek z lesních dřevin

Vlhká část na pozemku bude vytvořena za pomoci valů a přepadem vody původně z kořenové čistírny, řádně vyčištěné. Tady doporučuji vysadit lesní stromy milující vlhko. I podrost by se zde vytvořil zcela odlišný od ostatních částí centra. Stromy by mohly být využity také na produkci dřeva.

březový hájek

Ve vlhkém remízku by bylo příjemné vysadit 7 bříz do kruhu a vytvořit tak březový hájek nabitý zvláštní energií.

vrbičky, lavičky

V okolí jezírek jsou navrženy odpočinkové lavičky ve stínu vrbiček, které jsou určeny jak na kopcování, tak na produkci prutů pro košíkářské účely. Cestičky jsou vytvořeny ze šlapáků z důvodu vlhké půdy.

obilné políčko

Dle zadání je navrženo také dostatečně velké obilné políčko pro ukázkou a produkci z bezorebného pěstování obilí.

domek na nářadí

Stará bouda pro prasnici bude rekonstruována na domek na nářadí, porostlý z jihu malinoostružinou a z východu plaménkem. Nechybí sud na jímání dešťové vody.

jahodový kopeček

V prostoru vedle domku na nářadí vznikne malý kopeček, osázený různými odrůdami jahod, prosázenými medvědí česnekem.

4.3 Prostor pod elektrickým vedením

Prostor pod elektrickým vedením má ochrannou zónu 7 m na každou stranu. V této zóně se nesmí sadit nic vyššího než 3 m. Toto opatření vytvořilo značné omezení využití tohoto prostoru, avšak i tak se mi podařilo navrhnout, myslím, příjemné prvky.

V této části pozemku jsou tyto prvky:

- jedlý les
- růžový kopeček
- sochařský palouček

jedlý les

Jedlý les v této části je tvořen 2 hrušněmi, letní „Červencovou“ a podzimní „Konferencí“, 2 jabloněmi, letní „Discovery“ a podzimním „Kavilem červeným“ a jednou stávající jabloní. Tradiční ovocné stromy jsou doplněny Mirabelkou nancyskou a jedlým Jeřábem chutné německé odrůdy „Konzentra“. Z východu jsou stromy lemovány 2 lískami a mini jedlým lesíkem skrývajícím sochařský palouček. K jedlému lesu vede od hlavní budovy cesta dostatečně široká pro průjezd vozíku se sklizenými plody.

růžový kopeček

Z tvorby jezírek by se mohl v navrženém prostoru vytvořit nízký kopeček s pěšinou z oblázků do tvaru spirály. Pásky ve spirále navrhuji postupně osadit nejdříve jedlými druhy, ve stínu svídkou a další část různými odrůdami zahradních růží. Na vrcholu by byla příjemná lavička k posezení. Představte si, že půjdete cestičkou od hlavní budovy a rozhodnete se prozkoumat schovaný prostor u trafostanice. Uzboudíte pár jedlých plodů, projdete pod hrušni kolem hustého porostu svídky, jdete cestičkou z oblázků, třeba i bosí, vinoucí se do středu kopečku a najednou ucítíte tu známou vůni, vůni růží. Objevíte různé odrůdy zahradních růží, čajohybridy, staré anglické odrůdy, růže barev bílé, žluté, oranžové, fialové, růžové, červené i vícebarevné a převážná většina nádherně voní. Pocity umocní podsadba pestrobarevných trvalek s jedlými květy...

sochařský palouček

Za malým jedlým lesíkem je ukryt palouček, kterému dominuje Komule lákající motýly. Strom je obklopen kruhovou lavičkou pro výhled na všechny strany. Prostor je vyplněn drobnými stromy s jedlými plody, křovitým ostružiníkem bez trnů a rostlinami na opoře z vrbových prutů. Vše je doplněno záhonky s kytičkami „z babiččiny zahrádky“. A proč „sochařský“? Co takhle zorganizovat seminář, v jehož průběhu by účastníci vytvořili sochy ze dřeva nebo jiných přírodních materiálů? Sochy by mohly být rozmístěny v prostoru celého paloučku. Mohly by být z různých materiálů a návštěvníci by se jich mohli také dotýkat, dívat se na ně z lavičky...

4.4 Lipovo-bukový remízek

Tato část pozemku je aktuálně porostlá převážně vrbami jívy, které začnou brzo odumírat. Poskytnou tak dřevo na topení a postupně budou nahrazeny lipami, buky a také podle možností ořešáky a borovicemi s jedlými semeny. Z jihu je remízka podsazen několika Kaštanovníky.

V remízku je příjemné klima, poskytuje stín, inspiraci a proto jsem v něm navrhla pěšinky, několik laviček a malý altánek.

4+5 Altán, loučka, ohniště

V této části pozemku jsou tyto prvky:

- altán
- val
- taneční loučka
- ohniště

altán

Na pozemku byl zbudován altán, který slouží kurzantům v případě nepříznivého počasí nebo jako úkryt před slunečním úpalem. Prostor je propojen s hlavní budovou cestičkou ze šlapáků kolem rybníčku pro obojživelníky a druhou stranou za valem přes jedlý les.

val

Pocit soukromí zajišťuje vytvořený val, osázený okrasnými druhy. Mohl by být doplněn 2 lavičkami u jeho paty a osázen navíc dvěma rybízy, růží, dvěma zimolezy a voňavými pestrobarevnými trvalkami. V přechodu loučky ve val by vysázené jarní cibuloviny a primule udělaly v jarních měsících krásnou podívanou. Na stinnou stranu valu doporučuji vysadit kombinace stínomilných trvalek.

taneční loučka

Prostor mezi altánem a valem tvoří kosená loučka, jakoby vyzývající k tanci. Tanec zpříjemní také jižní část valu s květy různých barev a vůní. Doporučuji pozemek v této části srovnat a osít nejlépe luční směsí snášející sešlap.

ohniště

V prostoru ohniště je stávající vrba, kterou doporučuji kopicovat. Od hlavní brány je prostor odstíněn řadou svídníků a za nimi stromy ke kopicování. Sklad dřeva je poblíž ohniště společně s místem pro úschovu špalků na sezení kolem ohniště.

4+5 Prostor kolem jímek

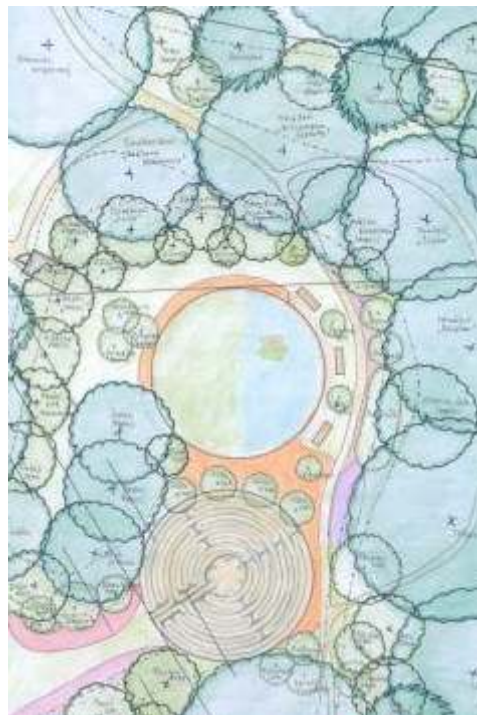
Tento prostor byl největším oříškem, jak jej udělat krásný a funkční, aby skrze něj proudila energie a lidé měli chuť se tam vracet. V tomto prostoru jsou dvě kruhové jímky o průměru 10 m, do kterých přitéká dešťová voda z blízkých nepoužívaných silážních platů.

V této části pozemku jsou tyto prvky:

- labyrint
- rybníček
- jedlý les
- sklep

labyrint

Přáním zadavatelů bylo vytvoření labyrintu podobného labyrintu v Chartres. Trafostanice na pozemku však negativně působí téměř do poloviny pozemku a tak nebylo lehké pro labyrint vybrat místo. Navrhuji vytvořit labyrint ze druhé jímky probouráním jímky ze západu a ubourání části vystupující nad terén, aby nebyly stěny tak vysoké. Na dně by se z kamenů světlé barvy vytvořily kruhy tvořící cestičky labyrintem viz. obrázek a náčrt v příloze. Světlé kameny by se doplnily tmavou spárovací hmotou nebo tmavými kameny, případně štěrkem. Stěny by se mohly vymalovat příjemnými barvami a středem by mohl jít pruh mozaiky se zrcadlovými sklíčky. Odraz slunečních paprsků od sklíček by vytvořil

krásné efekty, jiné v každou denní i roční dobu. Večer by byly zajímavé svíčky kolem stěn a hvězdy nad hlavou. Nad jímkou a kolem cestičky k labyrintu navrhuji vysadit pás z trvalek a voňavých růží.

rybníček

Jako využití druhé jímky navrhuji vytvořit rybníček, z větší části osázený vodními rostlinami a také nějakými lekníny. Vodu by mohly oživit zlaté rybky. I proto jsem kolem umístila lavičky. Zlaté rybky a voda se dají pozorovat hodně dlouho. Uvažovala jsem o rybníku pro chov ryb, ale zadavatelé preferují vegetariánskou stravu, pro ryby by nebylo využití a ve vodě by ani nebyly moc vidět. Prostor pro lavičky by se mohl vytvořit ze sutě z bourání druhé jímky a odstranění nadzemní části první jímky tak, aby stěna končila zároveň s terénem. Okraj by bylo hezké obložit kameny.

V případě, že by voda z plat přestala přitékat, by bylo možné nad labyrintem vybudovat stříšku, nejlépe průhlednou a dešťovou vodou ze střechy napájet rybníček.

jedlý les

Pás stávajících lesních stromů a ořešáku na severu jsem doplnila Dřezovcem trojtrnným a ovocnými stromy od vyšších po nižší. Vybrala jsem podzimní a zimní hrušně odrůd „Williamsova čáslavka“, „Jizera“ a „Dicolor“, podpůrnými rostlinami jim jsou 2 hlošiny úzkolisté, dodávající do půdy dusík. Další druhy dotvoří sluneční past a jsou to broskvoně, nektarinka, nashi, muchovník, zimolezy, růže svraskalá, hlošina okoličnatá. Za lavičkami jsou to pak maliníky, angrešt, josta, rybíz a kdoulevec, který má nejen jedlé plody, ale také je velmi okrasný květem.

sklep

Úrodu hrušek a dalšího ovoce je možné uskladnit ve druhém sklepe, který jsem navrhla vybudovat ve svahu. Vedou k němu dostatečně široké pěšinky pro využití vozíku na sklizeň plodů.

4.7 Jedlý les

Ovocné stromy se na pozemku vyskytují na více částech. Ten největší celek ale tvoří ve střední části pozemku.

V této části pozemku jsou tyto prvky:

- výběh pro běžce
- velký a malý jedlý les
- místo pro stanování, sprechy, toalety
- domeček pro víly a pítka pro ptáčky

výběh pro běžce

Zadavatelé si přáli zakomponovat možnost přivést 5 – 6 indických běžců v případě invaze slimáků do zeleniny. Zeleninový záhon je u hlavního vchodu, na jeho konci je umístěn kachník s voliérou pro případ, že by na večer nebyl nikdo, kdo by kachny zavřel. Vnitřní výběh a voliéra běžcům v nutných případech bohatě vystačí. Jinak je pro ně připraven výběh 500 m², který by měl jejich nárokům stačit. Do zeleniny je vhodné je pouštět jen pod dozorem. Navrhuji zeleninový záhon a výběh pro běžce oplotit nižším plůtkem. Ve výběhu je jímána voda ze střechy do vany osázené vodními rostlinami, přepad je vyveden do přírodního jílového jezírka. Kachny budou jistě nadšeny, výuku rušit jistě nebudou. Ve výběhu jim porostou Jeřáb oskeruše, Jeřáb „Moravský sladkoplodý“, Morušovník černý a u jezírka Slivoň „Oulinská renklóda“. O přebytky se kachny postarají. Podpůrným stromem je čimišní stromovitý, který dodává do půdy dusík. Až stromy vyrostou, odumře.

Výběh je lemován ze severu a východu nízkým živým plotem z jedlých druhů – zimolezy, maliníky, rybíz, meruzalky, angrešty, aronie, kdoulevec ad.

velký a malý jedlý les

V kachním výběhu a mimo něj jsou navrženy ještě další stromy „velkého“ jedlého lesa - ranně zimní a zimní jablono „Matčino“ a „Parména zlatá zimní“, meruňka, kalina klikvová a muchovník „Prince William“, který mimo chutné plody také nádherně kvete.

Mezi cestičkou od hlavní budovy a valem u altánu je navržen „malý“ jedlý les. Je tvořen slivoněmi kolem jezírka, velkým stromem Muchovníkem hladkým, houštím z Tomelů, Jeřábem „Granátovým“, 2 meruňkami, broskvoní, Nashi, Hlohem velkoplodým, 2 Mišpulemi, Muchovníkem olšolistým a Hlošinou mnohokvětou, která do půdy dodává dusík. Lesíkem se klikatí pěšinka usnadňující sklizeň plodů ze všech stromů.

V tomto místě by mohl být také úl pro včely, pokud by si zadavatelé chtěli pořídit vlastní opylovače a producenty medu.

místo pro stanování, sprchy, toalety

Jako prostor pro stanování je možné využít louku pod jabloní, louku naproti pod třešní a borovicemi a také část u dřevozce. Do těchto prostorů se vejde pohodlně 25 i více stanů. Venkovní toalety jsou umístěny pod třešní, včetně sudu s dešťovou vodou na mytí rukou. Venkovní sprchy jsou u jabloně, budou opatřeny solárními sprchami. Voda z mytí může zalévat ovocné stromy.

domeček pro víly a pítka pro ptáčky

Mezi valem a „malým“ jedlým lesem, z jihu podsazeným trvalkami, je vytvořena malá loučka, chráněná, bezpečná, příjemná. Mohla by být místem pro meditaci a relaxaci. Do trvalkového záhonu jsem umístila domeček pro víly a poblíž pítka pro ptáčky. Trvalková podsadba by se mohla ještě rozšířit, aby květinové víly byly více spokojené.

4.8 Živé ploty

Kolem pozemku jsou vysazeny živé ploty jen částečně. Je potřeba dosadit živý plot na severu, val za hlavní budovou a střední část plotu na jihu. Zcela chybí výsadba mezi trafostanicí a lípou na západě, a plot na východě. Doporučuji vysázet kombinace různých druhů vyšších dřevin, původních i nepůvodních, některé lze také kopicovat na dřevo, jiné mají jedlé plody a je vhodné je nechat růst.

Navrhuji vysadit do dvou řad 1 m od sebe tyto druhy: dřín obecný, rakytník řešetlákový, muchovníky Lamarkův, olšolistý a kanadský, líska obecná a turecká, svída krvavá, ptačí zob, růže šípková, zimolez obecný, brslen evropský, kalina obecná (do vlhkých míst), kalina tušalaj, krušina olšová, řešetlák počistivý.

Kolem trafostanice jsem navrhla plot z nízkých druhů: meruzalky, aronie, kdoulovce.

5. Postup při realizaci

5.1 Terénní stavební úpravy

Pro realizaci návrhu je potřeba:

- vybudovat zpevněnou příjezdovou komunikaci
- odstranit betonový základ po staré budově
- zadat vypracování projektu hlavní budovy architektovi, vyřídít stavební povolení, stavět
- zajistit stavební povolení na koupací jezírko, vytvořit foliové koupací jezírko, vytvořit val na východní straně
- vyhloubit dočišťovací jezírko a kachní rybníček, přebytečnou zeminu použít na tvorbu valů ve vlhkém remízku a růžového kopečku
- nechat vypracovat projekt na kořenovou čistírnu, získat stavební povolení, vybudovat kořenovou čistírnu
- nechat udělat vrt na vodu
- najmout brigádníky na probourání druhé jímky, po částech odstraňovat materiál, až vznikne dostatečně velký průchod, vyčistit jímku, nechat vytéct i druhou jímku, zjistit, kde jsou propojeny, po vyčištění první jímky zaslepit propojení obou jímek, ubourat část jímek nad terénem, navržit

- materiál a zeminu kolem jímek z východu a vytvořit tak prostor pro lavičky, v první jínce vyrobit přepážku a zavést částečně kamením, aby vznikl prostor pro vodní a bahenní rostliny
- podobně připravit místo pro rostliny v rybníku pro obojživelníky, ten navíc doplnit dřevem
 - rekonstruovat boudu po prasnici na nářadový domek
 - srovnat plochu u altánu k osetí louky
 - vyrobit dřevník a ohrádku na kompost u domu
 - vyrobit dřevník a sklad na špalky u ohniště
 - vyrobit venkovní toalety a sprchy
 - vyrobit altánek v remízku, lavičky a opory pro popínavé rostliny

5.2 Sadové úpravy

Před zahájením prací je potřeba prořezat prostor kolem jímek a odstranit jeden jasan, rostoucí nejbližší druhé jímký. Jeho dřevo se dá využít na topení. Další dva jasanů poblíž jsou určeny ke kopírování. Nemusí se seřezávat oba najednou, ale postupně.

A to je ze sadových úprav vše, může se sázet. Některé části lze realizovat najednou, jiné postupným dosazováním. Hned je možné vysadit a dosadit živé ploty. Další výsadba je spojena s terénními pracemi. Postupně je potřeba realizovat dosazování v lipovo – bukovém remízku. Také stínomilné trvalky a některé dřeviny nelze vysadit na přímé slunce. Doporučuji postupnou realizaci sladěnou s terénními pracemi.

Při výsadbě doporučuji použít mykorhizní přípravek a kvalitní kompost, v případě zeleninového záhonu také čedičový prach pro dodání dostatku minerálů do půdy.

6+ Závěr

Vážení zákazníci, doufám, že můj návrh splnil Vaše očekávání. Pokud by bylo cokoliv nejasného, neváhejte mě kontaktovat, ráda Vaše dotazy zodpovím. Přeji mnoho úspěchů, nejen těch zahradních, a těším se na další setkání s Vámi.

Ing. Zuzana Kozielová
permakulturní designérka
www.livegarden.cz
livegarden@centrum.cz
tel.: 604 17 47 36

7+ Přílohy

- a. Plán z katastru nemovitostí
- b. Plán stávající stav
- c. Plán návrhu permakulturního centra
- d. Detail labyrintu 1
- e. Detail labyrintu 2
- f. Detail rybníčku pro zlaté rybky
- g. Detail růžového kopečku
- h. Detail sochařského paloučku
- i. Detail pergola s kamenem
- j. Detail valu u altánu
- k. Půdorys budovy přízemí a patro
- l. Návrh brány a branky ke vstupu na pozemek
- m. Osazovací plán
- n. Seznam navržených dřevin